

Spis treści

WSTĘP	11
Rozdział 1. Współczesne wyzwania dla edukacji biologicznej.	15
1.1. Przemiany społeczeństwa informacyjnego	15
1.2. Zmiany stanu środowiska przyrodniczego na świecie	21
1.3. Zagrożenia i promocja zdrowia	22
1.4. Idea uczenia się przez całe życie.	25
1.5. Cztery filary dla edukacji XXI wieku	26
1.6. Kompetencje kluczowe w procesie uczenia się przez całe życie	27
1.7. Szkoły promujące zdrowie.	29
1.8. Strategia zrównoważonego rozwoju	31
ZADANIA	32
Rozdział 2. Przygotowanie do zawodu nauczyciela biologii w Polsce i możliwości pracy w systemie edukacji	33
2.1. Przygotowanie do zawodu nauczyciela biologii według prawa obowiązującego w Polsce	33
2.2. Cele i zadania dydaktyki biologii jako nauki w kontekście współczesnych wyzwań dla edukacji	42
2.3. System oświaty w Polsce jako miejsce pracy nauczyciela biologii	45
DOBRE PRAKTYKI	48
ZADANIA	53
Rozdział 3. Kształcenie biologiczne w państwowych dokumentach z zakresu prawa oświatowego	55
3.1. Ramowe plany nauczania i ich znaczenie dla organizacji pracy szkoły ..	55

3.2. Przedmiot biologia w ramowych planach nauczania w różnych typach szkół	58
3.3. Podstawa programowa kształcenia ogólnego jako akt normatywny – struktura i funkcje	62
3.4. Część wstępna podstawy programowej kształcenia ogólnego i jej znaczenie w pracy nauczyciela biologii w kontekście współczesnych wyzwań dla edukacji	66
3.5. Podstawa programowa do biologii wobec współczesnych wyzwań dla edukacji	73
DOBRE PRAKTYKI	83
ZADANIA	84
Rozdział 4. Kształcenie biologiczne w dokumentach wewnątrzszkolnych i ich przygotowanie przez nauczyciela	
4.1. Programy nauczania biologii w świetle obowiązującego prawa	87
4.2. Integracja wewnątrz- i międzyprzedmiotowa oraz współczesne wyzwania dla edukacji w programach nauczania biologii	99
4.3. Planowanie pracy dydaktycznej przez nauczyciela biologii	104
4.4. Projektowanie celów nauczania-uczenia się biologii	111
DOBRE PRAKTYKI	123
ZADANIA	129
Rozdział 5. Metody nauczania-uczenia się biologii w obliczu współczesnych wyzwań dla edukacji	
5.1. Klasyfikacja metod nauczania-uczenia się biologii	133
5.2. Dobór metod nauczania-uczenia się w procesie kształcenia biologicznego	137
5.2.1. Metody a współczesne koncepcje uczenia się	139
5.2.2. Metody a strategie nauczania i zasady dydaktyczne	145
5.2.3. Metody a style uczenia się	150
5.2.4. Metody a umiejętności kluczowe i zapisy w podstawie programowej	156
ZADANIA	158
Rozdział 6. Charakterystyka wybranych metod nauczania-uczenia się stosowanych w kształceniu biologicznym	
6.1. Konwencjonalne metody nauczania-uczenia się biologii w kontekście współczesnych wyzwań dla edukacji	159
6.1.1. Metody podające i eksponujące	161
DOBRA PRAKTYKA – OPOWIADANIE	170

6.1.2. Metody poszukujące	170
DOBRA PRAKTYKA – METODA QtA	184
6.1.3. Metody kierowania samodzielną pracą uczniów	189
DOBRA PRAKTYKA – METODA LABORATORYJNA	194
DOBRA PRAKTYKA – KARTA PRACY W METODZIE LABORATORYJNEJ.....	196
DOBRA PRAKTYKA – PRZYKŁAD MODELOWANIA.....	201
DOBRA PRAKTYKA – GRY DYDAKTYCZNE	210
ZADANIA.....	213
6.2. Niekonwencjonalne metody nauczania-uczenia się biologii	214
6.2.1. Metoda naukowa i uczenie się przez dociekanie naukowe (IBSE) ..	215
6.2.2. Metoda projektu.....	221
DOBRA PRAKTYKA – PROJEKT DYDAKTYCZNY	224
6.2.3. Studium przypadku.....	226
DOBRA PRAKTYKA – STUDIUM PRZYPADKU.....	227
ZADANIA	231
BIBLIOGRAFIA	233
SPIS TABEL	247
SPIS RYSUNKÓW	251